

Nemcsak a munkaegység számától függ a jövedelem

A TERMELŐSZÖVETKEZETI TAGOK gyakran teszik fel a kérdést a szövetkezeti vezetőknek; mennyit „kerestem” ezzel vagy azzal a munkával. A minap a kocs Dózsa Tsz-ben például az egyik gyomlálós asszony lépett azzal az elnök elé: „áruja már el, mit kapok a mai munkáért?” Az elnök gyors fejszámolást végez, s mondja: mai teljesítményéért 1,1 munkaegység jár. Jó, jó — mondja az asszony —, de mit jelent ez forintban?

A kérdés felvetése jogos, hiszen minden ember tudni akarja, miért dolgozott. A szövetkezet vezetői, a szakemberek által elkészített terv alapján ugyan megadják a választ, hogy tervük szerint mennyit vagy annyit ér náluk egy munkaegység. A terv azonban a szövetkezet tagjainak jó munkáját tételezi fel, arra épül. Nem mindegy tehát, hogyan dolgozik a közösség, hogyan dolgoznak az egyes emberek.

A munkaegység az elvégzett minőségi és mennyiségi munka értékemője. A munkaegység-könyvben részletesen fel van tüntetve, hogy az egyes munkákért mennyi munkaegységet kell elszámolni. De hogy a munkaegység értéke hogyan alakul, csak év végén, a zárszámadáskor derül ki, akkor mutatkozik meg világosan: jól vagy rosszul dolgozt-e a szövetkezeti tagja. A terv előíránzata ugyanis nem véleges dolog. Ha a tagok jól dolgoznak, a tervezettnél több, ha rosszul dolgoznak, a tervezettnél kevesebb jövedelemben részesülnek.

AZ EGY MUNKAEGYSÉGRE JUTÓ JÖVEDELEM mértéke tehát elsősorban attól függ, milyen a szövetkezetben a felelősségérzet, a tagság egészségének szorgalma. Ha csak néhány ember dolgozik becsületesen, a többség pedig hanyag, a szorgalmasak jövedelme is kevesebb lesz.

Vegyünk egy-két példát: egy tsz-ben két tag azonos nagyságú cukorrépa-területet kap. Az egyik a kapálástól a prizmazásig minden munkafolyamatot szorgalmasan és becsületesen végez el, így kataszteri holdanként 250 mázsa lesz a termése. A másik csak arra törekszik, minél több munkaegységet szerezzen, s csak 150 mázsa termést ér el. Tegyük fel, hogy mindkettőt ugyanannyi munkaegységet szereztek. Az eredmény az, hogy a második tsz-tag rossz munkája következtében — különösen, ha több ilyen tag van — a föld elgazosodik, elszaporodnak az élelősdiék, a kártevők átterjednek a szomszédos táblákra is. Kevesebb lesz az átlagtermés, csökken az egész közösség, s az egyes tagok jövedelme is.

Másik példa: a sertésgondozónak bizonyos állat gondozásért X munkaegységet írnak jóvá. De az állattenyésztő munkája nagyban befolyásolhatja, mennyit lesz a szaporulat, mennyiért és mennyi idő

alatt híznak meg a disznók. Ha a fiálási ádag 7 helyett 9-re emelkedik, ha a hízó kilogrammjának előállítása csökken, a sertésgondozó is, az egész közösség is nagyobb jövedelemre tesz szert.

NAGYON KELL VIGYÁZNI arra is, hogy minden beírt munkaegység mögött megfelelő munka legyen. Az egész közösség kárára megy, ha egyeseknek megfelelő teljesítmény nélkül írunk jóvá munkaegységet. Ilyen esetekben a munkát ténylegesen elvégző termelőszövetkezeti tagok jövedelme csökken, a jogtalan munkaegységet szerzőké pedig növekszik.

Hogyan növelhetjük a munkaegység értékét? A növénytermesztésben többek között az időben elvégzett fejtrágyázással, műtrágyázással, a megfelelő minőségű és számú kapálással, a megfelelő tőszám kialakításával, a kártevők elleni védekezéssel, a megtermelt termés minden szemének, darabjának betakarításával, stb. Helyesen teszik például Császárón, hogy naponta ellenőrzik a burgonyaföldeket és összeszedik, elpusztítják a kolerádó-bogarakat, hogy munkájuk kárba ne vesszen. Az állattenyésztésben nagyon fontos az állatok szakszerű, gondos ápolása, a helyes etelési módszerek alkalmazása, tej, hús, stb. előállításának fokozása, a ráfordított költségek csökkentése. A kislebéri Virágzó, a száki Rohambri-gád, és több más tsz-ek már eddig is bebizonyították, hogy az állatok szakszerű és gondos ápolása 10—15 forinttal növelheti az egy munkaegységre jutó részesedést.

NAGYBAN BEFOLYÁSOLJA a munkaegység értékét, ha a termelőszövetkezet él az állam által biztosított kedvezményekkel és helyesen felhasználja azokat. Az elmúlt évben megyénkben több

szövetkezet növelte tagjainak munkaegységét 5—6 forinttal azáltal, hogy az állami kedvezményeket — helyesen — felhasználják.

Az egy munkaegységre jutó részesedést nem kis mértékben befolyásolja még a közös tulajdon védelme is. Ez most legjobban vonatkozik azokra a közösségekre, ahol még — más lehetőség hiányában — szétaprózva tartják az állatokat. Nemcsak a közösség, az egyén érdeke is megköveteli, hogy a közös takarmányból csak a közösen levő jószágokat etessük. A tsz szemes és zöldségtakarmánya arra való, hogy az a közösség állattenyésztését szolgálja. A közösség elől elvont vagy elprédált termékek jelentős mértékben csökkentik a tsz bevételét, egyben a tagok munkaegységére jutó részesedését.

Az ászári Aranykalász, a csépi Uj Barázda és a máriahalmi termelőszövetkezetek régi tagjai elmondhatják, mennyi káruk származott abból, hogy nem ügyeltek a közös vagyonra. Az esztergomi Micsurin Termelőszövetkezet — amely most elég jól működik — még ma is sínyle az évek hosszú sora alatt özönlő lopásokat, azok kihatásait.

AZ ELMONDOTTAK csak dióhéjban tükrözik, milyen sok tényezőtől függ, hogy mennyi részesedés jut egy-egy munkaegységre. Ezért szükséges, hogy minden szövetkezeti vezető, s minden tag amellet, hogy becsületesen, szorgalmasan dolgozik, kísérje figyelemmel mások munkáját is, mert csak az egész közösség szorgalmas, becsületes és takarékos munkája biztosíthatja a helyes gazdálkodást. Az ilyen munka eredménye nem marad el, s minden szövetkezeti tag tisztán jövedelemre számíthat és tervezheti meg saját és családja életét.

A jégbiztosításról

A jégverések a tavaszi és nyári hónapokban gyakran okoznak komoly károkat. Eppen ezért valamennyi termelő jól teszi, ha már most megkötöti a jégbiztosítást. Ez annál is inkább érdekes, mert jégvert terményt már biztosítani nem lehet.

Nagy segítséget nyújt az Állami Biztosító a nagyüzemi gazdálkodáshoz. A termelőszövetkezeti díjtételeket rendkívül mérsékelten állapította meg, s így a termelőszövetkezetek minden különösebb anyagi megerőltetés nélkül védekezhetnek a sokszor súlyos jégkárokkal szemben.

Ha azt látja a termelő, hogy a kedvező időjárás következtében a terméshozam javul, úgy mindaddig, míg terményeit jégverés nem éri, módjában áll utánbiztosítást is kötni, illetve ha alacsonyabb hozamra van kilátás, mint amennyit biztosított, június 8-ig módosítania a terméshozam bejelentést a tényleges helyzetnek megfelelően.

Hazánkban a sok évtizedes tapasztalatok szerint gyakran fordul elő jégverés. A járásjárás vonulatát kiszámítani nem lehet, s a termelők kizárólag jégbiztosítás útján mentesülhetnek az anyagi károsodástól. Ezért érdekük, hogy már ebben az időszakban megkötssék a biztosítást.

Az idén lesz tizenegy éve, hogy fennáll a Tatai Gépállomás, de gépei annyit, mint az idejéig tavasz, még soha nem dolgoztak a termelőszövetkezetekben.

A kora tavaszi hetekben a környék 21 termelőszövetkezetében nyújtottak segítséget több műszakban szántottak vagy vetettek a gépek. A gépállomás dolgozói dekadáról dekadára becsületesen szorgalommal igyekeztek kihasználni a kedvező időjárást, meggyorsították a mezőgazdasági munkák ütemét, s jelentős eredményeket értek el a felemelt tavaszi terv teljesítésében. Említést érdemel, hogy az idejéig az évtized még egyetlen szövetkezet sem emelt a gépállomás felé minőségi kifogást. A tavaszi munkák első, eredményesen lezart szakaszát követően, most a növényápolási munkákra való gondos felkészülés tartja lábban a gépállomás minden dolgozóját.

Többek között például a fűkaszárt és rendszondó gépeket is kijavították. Munkára készen sorakoznak a gépállomás udvarán a kultivátorok is.

A gépállomás a termelőszövetkezetekkel megkötött szerződés alapján végzi majd el a szükséges növényápolási munkákat. A gépek a közös gazdaságban 1200 holdon kétszer, illetve háromszor „töltögetik” majd a burgonyát. Ezen túlmenően július 1-ig 2000 hold gépi kapálás, 2000 óra építkezési anyagszállítás, 1200 hold gépi kaszálás és 500 köbméter silózás elvégzése vár a gépállomásra a tsz-eknél.

Elsőnek a tatai Augustusz 20 Tsz-ben 42 hold napraforgó gépi kapálásával kezdte meg idejéig növényápolási teendőit a gépállomás. Az elmúlt évben 6200 normálhold volt a gépek tavaszi terve. Az idén, az újlag előírt 14 000

Jó úton halad a szomódi Március 15 Tsz

Reggel hét óra sincs, s máris oly nagy a fogatok forgalma a szomódi Március 15 Tsz előtt, hogy gyalogos ember, ha nem figyelmes, tiszper is a szekerek kerékei alá kerül, míg átkel az utca egyik oldaláról a másikra. Annál néptelenebbek ennek a termelőszövetkezeti közösségnek a többi utcái, s valószínűleg szerencsés embernek mondhatja magát, aki bár a kora reggeli órákról lévén szó, egyetlen tsz-tagot is otthonában talál. Munkába siető gyalogosok és fogatok csoportjaitól hangos a fútca.

Lelkesen dolgoznak

A földművelőszövetkezeti bolt előtt, ahol legszélesebb az úttest, csak ott látja az ember, hogy ebben a vidám hangulatú, rendkívüli forgatagban van valami szabályszerű, jelentőségű mozgás. Sőt mi több, már-már törvényszerűnek is mondható, hisz a különböző irányból a gyülekezőhelyre érkező brigádok tagjai állnak a megszokott helyre. A páratlan számú hársorok tövében sorakozik vagy félszáz fogat, mindegyik szekeren két fővel, ók azok, akik hibrid és silókukorica vetésre indulnak, míg a másik oldalon kilencvenhárom, közöttük férfiak, lányok és asszonyok, akikre ezen a napon 16 hold kukorica egyelése vár.

Az elkészítés nagyrészt a munkacsoport-vezetők dolga, mert előző este a függetlenített brigádvezetőktől kapták meg a nap feladatait. Az 1800 holdas közös gazdaságban csaknem háromszázan találnak munkát.

Ennek a négy községgel és egy várossal határos közös gazdaságnak minden táját bizakodó, reménytelni szívé szorgos szövetkezeti tagok gyarapítják, formálják. Építési munkacsoportok tatarozzák, korszerűsítik a régi évekből visszamaradt pajtákát, istállókat. Nyári szállásokat, s hozzá korlátokkal bekerített kifutókat építenek a szervasműhely-állomásra részére. S akiket az állattenyésztésbe jelölt a közösség, azok az állatok összeszűrésére, őszikeverék, egyezőval a szükséges közös takarmány betakarításával vannak elfoglalva, mert rövid időn belül nem kevesebb, mint 400 szarvasmarháról, s 140 lórol kell gondoskodni a közös gazdaságban. A juhfarmon viszont három pajtból kettőt saját erőből már átalakítottak hodállyá a tagok, s rövidesen a harmadik is elkészül, hogy a már meglevő 300 juh mellé

megvásárolhassák az újabb 300 darabot álló nyáját. Kifutó hegyi legelőt várják a bányásokat, s így a tsz birkasajt készítői tervet is sokatigérek.

A növénytermesztésben is mindenütt gyorsították a munkát, 70 holdon a muhar nagy részét már elvetették, a 90 holdra tervezett silókukorica is a határ homokos területein földebe került, s le van a gond 300 hold hibridkukorica elvetéséről is. Ez utóbbi munkát a szövetkezet fogatai végzik, mivel az idejéig még kis parcellákba kerültek a magok, s itt a gépi munka nem fizetődit volna ki.

A szövetkezet vezetőségének gondja volt arra is, nehogy szántás után vetésig kiszáradjanak a földek, ezért nyomában az ekék után hullott a hibrid vetőmag a barázdába. A Tatai Gépállomás erőgépei hetek óta segítik a szomódi Március 15 Tsz növénytermesztőinek munkáját, de ez ideig csak azt mondhatták a szövetkezet tagjai, hogy a traktorosok minden lehetőet megtesznek a kifogástalan minőségi munka érdekében.

Szép tervek

Az ötholdas kertészetben is serényen halad a munka. Az ágyásokban 400 ölon uborka, 900 ölon zöldség és sárgarépa, 1000 ölon paradicsom, 1200 ölon paprika, 3200 ölon tük stb. fejlődik erőtelje-

Gyorsütemű építkezés saját erőből

A kocs Kossuth Termelőszövetkezetben saját erőből gyorsütemű építkezés munkába kezdtek a szövetkezet tagjai. A központi majornak kijelölt Paradicsom-pusztán befejezés előtt áll egy 300 férőhelyes sertésbarnó építése, de már lerakták alapjait egy 50 férőhelyes sertésfiatlonnak, s a közeljövőben kerül sor egy ugyancsak 50 férőhelyes borjúvelő istálló letetésére is. Mindhárom épület költségeit saját erőből fedezi a tagság.

A sertésbarnó és fiatlato letetésére több mint 60 000 forintot fordítanak a tsz tagjai. A hízaldának már a tőzete is elkészült, csupán a kifutó és a vályuk építése van hátra.

A serény építőmunkát napoként ellenőrzik, tapasztalataival, tanácsaival segíti Mrázik Géza elvtárs, a tsz agronómusa. A szövetkezet vezetősége úgy tervezi, hogy a telepet az Állatforgalmi

sen, 1960-ban 10 hold konyhakerti vetemény mellett másik tíz holdon dinnyét is nevel majd a kertészet. Most görög-, togó- és cukordinnyéből kísérleti palántákat nevelnek a gazdaságban. Kísérleteznek még dohánnyal is, a határban húsz felé ültetnek szét néhány száz palántát, hogy megállapítsák a dohány termelésére legalkalmasabb földeket. Jövőre ezt is jelentősebb költség nélkül oldja meg a szövetkezet, mivel jó állapotban levő szarjató pajtákkel rendelkeznek. Többek között ezen keresztül is biztosítva lesz a tagok téli foglalkoztatása.

A tervek között szerepel még egy 40 holdas gyümölcsös telepítése és két holdon törpehalgazdaság létesítése. A közös területen annyi gyümölcsre számítanak a tagok, azzal — ahogy mondják — Dunát is lehetne rekeszteni, tehát érdemes foglalkozni a gondolattal, de még azzal is, hogy a helybeli kö- és homokbányában fejletési joggal rendelkezzen a szövetkezet.

A szorgalmas, lelkiismeretes munkában Nedermann Lajosné, Bognár Ferencné, Szloboda Béláné, Horváth Sándor, Kecskeméti Sándor, Ollé János és még sokan mások máris kitűntek, s e sorok is dicsérik a közös gazdaság legkiválóbbjait, mert nekik és a hozzájuk hasonlóknak köszönhető, hogy jó úton halad a szomódi Március 15 Tsz. K. E.

A Tatai Gépállomás jó segítője 21 termelőszövetkezetnek

normálhold 100 százalékos teljesítésé-
től már csak 1100 normálhold választja
el a gépállomást.

Az idejéig tavasz már számos olyan tényező is segítette az aránylag magas tervek biztató teljesítését, amelyek a korábbi években nem érvényesültek ilyen mértékben. Megváltozott, lényegesen szervezettebb lett a munka. A nyújtott és több műszak bevezetése mellett a tsz-tagok sorából jelentkezett 20 új traktoros is megfelel a hozzáfűzött reményeknek. A traktorosok különösen fokozott gondot fordítanak a minőségi munkára. Az előre-látó, magabiztos, határozott vezetés is nagyban segíti a zavartalan munkát. A pontos irányításra jellemző például, hogy egy áttekinthető kimutatásról dekadonkénti bontásban leolvasható mindaz a munka, amit 1959-ben a gépállomásnak el kell végeznie. Harcsa Gyula, a gépállomás igazgatója terv szerint az 1200 hold gépi kaszálást azzal is meggyorsítja, — ha nem lesznek erős éjszakai harnatok —, hogy több műszakban dolgoztatják a gépeket. A rendszondó gépek is szakszerűen, lehetőleg éjszaka dolgoznak majd. Vagy például az 500 köbméter silózashoz már négy üzemképes gép a tsz-ek rendelkezésére áll. Mindezt egyúttal az előrelátó vezetésre is jellemző.

Ebben az évben, a korábbi évek 28 000 normálholdnyi éves előírásával szemben 64 000 normálhold a tervezett munka. Ebből a cséplés hat és fél ezer normálhold. Komoly, szervezett munkát igényel tehát az éves terv teljesítése. A gépállomás dolgozói azzal az elhatározással dolgoznak, hogy a trak-

torosnapra 112, július 1-ig pedig 120 százalékra teljesítik a tavaszi tervet.

A gépállomás kommunistái a legutóbbi párttaggyűlésen ígéretet tettek arra, hogy minden lehetőet megtesznek a tavaszi terv túlteljesítésére, de emellett a gyengébb képzettségű traktorosokat is segítik munkájukban. Ezért a téren máris példamutatóan dolgozik és segíti társait tapasztalatai, munkamódszerei átadásával Bencksik István, s a kocsibrigádnál áldozatkész, lelkiismeretes munkájáért kedvelik és becsülik Truszek Lajos szerelőt. A kommunisták megszervezték azt is, hogy két-három gyengébb traktorosnak egy-egy jó képzettségű kommunista szakmunkás nyújt segítséget. S ma már csaknem mindennapos, megszokott jelenség lett, hogy a kommunisták, ha kell, pihenő idejüket is mások tanításával, oktatásával töltik.

A gépállomás munkáját nagyban előre lendítette az a versenymozgalom, amelyet a traktorosok és a dolgozók a pártkongresszus tiszteltetére vállaltak. A verseny legfőbb célja, hogy a körzet huszonegy termelőszövetkezetének munkái gényeit mindenkor a legpontosabban végzik el.

Az a tény, hogy a gépállomás jó segítője a környék szövetkezeteinek, s hogy időben felkészült a növényápolási munkák zavartalan elvégzésére, betudható a KISZ-fiatalok lelkes szorgalmának is. A szerelőműhely fiataljai például máris maradéktalanul teljesítették azt a vállalásukat, hogy munkaidő után kijavítják a növényápolásnál használatos gépeket. Ezen a téren Polyák István, Kende Márton, Fodor Bálint és még többen elismerést érdemlő munkát végeztek.

JÁRDA — RÉSZLETRE

Megnövekedett az OTP-fiókok forgalma. Csak úgy kapkodják a mosógépeket, a motorkeverőpárokat, a varrógépeket. Emelkedik a kereskedelem forgalma. Könnyebb lesz a háziasszonyok munkája. Hosszúlejáratú vágyak válnak valóra.

Elég lesz ez a jellemzés a részletekő sikerének bizonyítására? Ó, gyalog halandó, aki netalan sokallandó e dicsőhímszót, ne légy kishitű, mert a részletekő most már messze dagadó hullámokkal csap át más területre, hogy ott is „diadalmaskodjék”!

A „sikerek” ugyanis nem tudott ellentátni a hírneves aszfaltoló vállalat sem. Dolgozóik kénytelenek voltak munkamódszerekben is alkalmazni az osztatlan sikerű részletekő. Az elmúlt év végén Tatabánya-Ujvárosban a Hunyadi tér egyik járdájának éppen a felét hagyták abba

Aztán — hódolva a részletekő akciónak — a következő évben folytatták. Majd a szemközti járdát is éppen a felétben hagyták ott. Aztán — egy fél év elteltével — a napokban megkezdték a hátra-maradt felét a felét.

Most már csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy ezután mi lesz? Ujra a felét a felét, majd annak a felét készíttik el? Mert ha matematikailag nézzük, „részleteket”, akkor a járda az idő végtelenségében fejeződik be, hiszen a fél hosszúság felezése végtelen művelet. Eppen ezért kérjük, hogy ezt az elméletet ne ültessék át a gyakorlatba, mert az érintett városrész lakói e járda elkészülését nem tekintik pusztán „részletekérde”-nek. Sőt határozottan kíváncsiak az ügynek arra a részletére is, vajon hol és ki irányítja ilyen „ügyesen” ezeket a járdakészítési részleteket? BEMY